

NBP

Narodowy Bank Polski

Lipiec 2019 r.

Przegląd Spraw Europejskich

Lipiec 2019 r.

Przegląd Spraw Europejskich

Wydział Integracji Europejskiej Departamentu Zagranicznego
we współpracy z Departamentem Stabilności Finansowej
Warszawa, 2019 r.

Materiał opracował:
Departament Zagraniczny
we współpracy z Departamentem Stabilności Finansowej

Autorzy:
Magdalena Gąsior
Paweł Gąsiorowski
Martyna Migąła
Paweł Smaga
Joanna Surąła
Małgorzata Szczeń
Aleksandra Wesołowska
Dominik Wiśniewski
Honorata Wyganowska

Redakcja:
Magdalena Gąsior

Przegląd opracowano na podstawie informacji dostępnych na stronach internetowych: Komisji Europejskiej, Rady Unii Europejskiej, Rady Europejskiej, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Banku Centralnego, Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego, Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego oraz serwisu internetowego www.euractiv.com i strony internetowej prezydencji fińskiej.

Narodowy Bank Polski
Departament Zagraniczny
Wydział Integracji Europejskiej

00-919 Warszawa
ul. Świętokrzyska 11/21
www.nbp.pl
© Copyright Narodowy Bank Polski, 2019

Najważniejsze w tym miesiącu

- **Letnie prognozy gospodarcze**

Komisja Europejska (KE) opublikowała 10 lipca 2019 r. letnie prognozy gospodarcze. Według najnowszych szacunków wzrost gospodarczy w UE w 2018 r. wyniósł 2,0%, w 2019 r. spadnie do 1,4%, a w przyszłym roku wzrośnie do 1,6%.

[więcej w pkt 1.1](#)

- **Wystąpienie Ursuli von der Leyen**

W swoim wystąpieniu przed Parlamentem Europejskim (PE) 16 lipca 2019 r. Ursula von der Leyen, kandydatka na przewodniczącą KE, przedstawiła wytyczne polityczne dla KE na nową kadencję. Określiła sześć priorytetowych obszarów, na których będzie chciała się skupić w ciągu najbliższych pięciu lat. Są to: 1) nowe unijne porozumienie na rzecz ochrony środowiska, 2) gospodarka dla obywateli, 3) Europa w erze cyfryzacji; 4) ochrona europejskiego sposobu życia, 5) silniejsza UE w świecie, 6) impuls na rzecz demokracji w Europie. PE w głosowaniu przyjął kandydaturę Ursuli von der Leyen na przewodniczącą KE.

[więcej w pkt 4.1](#)

- **Raport roczny z działalności w 2018 r.**

Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego (European Systemic Risk Board, ESRB) w raporcie rocznym (za okres od 1 kwietnia 2018 r. do 31 marca 2019 r.) przedstawiła główne obszary swoich działań. W raporcie podkreślono, że ESRB przeprowadzała analizy źródeł ryzyka systemowego dla systemu finansowego w UE, współpracowała przy przygotowywaniu ogólnoeuropejskich testów warunków skrajnych oraz monitorowała stosowanie instrumentów makroostrożnościowych przez państwa członkowskie, jak również oceniała wdrożenie swoich zaleceń.

[więcej w pkt 6.2](#)

Spis treści

1. Komisja Europejska	6
1.1. Letnie prognozy gospodarcze	6
1.2. Przegląd polityki w zakresie równoważności przepisów w dziedzinie usług finansowych w państwach trzecich	7
2. Rada Unii Europejskiej	8
2.1. Nadzwyczajne posiedzenie Rady Europejskiej, 30 czerwca–2 lipca 2019 r.	8
3. Rada Unii Europejskiej	9
3.1. Posiedzenie Rady do Spraw Gospodarczych i Finansowych	9
3.2. Prezydencja fińska w Radzie Unii Europejskiej	9
4. Parlament Europejski	11
4.1. Wystąpienie Ursuli von der Leyen	11
5. Europejski Bank Centralny	14
5.1. Decyzje i rekomendacje w sprawie krótkoterminowej stopy €STR	14
5.2. Wyniki lipcowego badania akcji kredytowej banków strefy euro	14
5.3. Decyzje w sprawie polityki pieniężnej	15
5.4. Opinia EBC w sprawie mianowania przyszłego Prezesa EBC	15
5.5. Informacja w sprawie fałszerstw banknotów euro	16
5.6. Publikacja aktów prawnych dotyczących ukierunkowanych dłuższych operacji refinansujących (TLTRO)	16
5.7. Opinie EBC na temat projektów krajowych i unijnych regulacji w zakresie bankowości centralnej i rynków finansowych	16
5.8. EBC zakończył wszechstronną ocenę sześciu banków bułgarskich	16
6. Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego	18
6.1. Raport w sprawie sektora pozabankowych instytucji finansowych w UE	18
6.2. Raport roczny z działalności w 2018 r.	18
7. Europejski Urząd Nadzoru Bankowego	20
7.1. Opinia w sprawie planów przedłużenia przez władze fińskie obowiązywania instrumentu makroostrożnościowego wprowadzonego zgodnie z art. 458 CRR	20
7.2. Opinia w sprawie planów wprowadzenia władze estońskie instrumentu makroostrożnościowego wprowadzonego zgodnie z art. 458 CRR	20
8. Inne	21
8.1. List intencyjny Chorwacji w sprawie przystąpienia do europejskiego mechanizmu kursów walutowych (ERM II)	21
8.2. Ocena gospodarki Hiszpanii	21

8.3. Sprawozdanie Europejskiego Trybunału Obrachunkowego dotyczące ogólnounijnych testów warunków skrajnych sektora bankowego	22
Zapowiedzi wydarzeń we wrześniu 2019 r.	24
Wykaz skrótów	25

1. Komisja Europejska

1.1. Letnie prognozy gospodarcze

Według letnich prognoz gospodarczych [opublikowanych](#) 10 lipca 2019 r. przez KE wzrost gospodarczy w strefie euro osiągnął 1,9% w 2018 r., w 2019 r. wyniesie 1,2%, a w 2020 r. 1,4%. Dane dla UE 28 wskazują na wzrost PKB w 2018 r. w wysokości 2,0%. Według szacunków KE w 2019 r. nastąpi spadek PKB do 1,4%, a w 2020 r. niewielki wzrost – do 1,6% (dla UE 27 prognozy wskazują odpowiednio: 2,1% w 2018 r., 1,4% w 2019 r. oraz 1,6% w 2020 r.). W porównaniu z wiosennymi prognozami KE skorygowano jedynie wysokość szacowanego wzrostu w strefie euro i UE 27 na rok 2020 – obie wartości obniżono o 0,1 pkt proc.

KE prognozuje wzrost PKB we wszystkich krajach UE, jednak w niektórych regionach będzie on wyższy (Europa Środkowo-Wschodnia, Malta oraz Irlandia) niż w innych (np. Niemcy, Włochy). Głównym czynnikiem wzrostu pozostanie popyt wewnętrzny, w tym konsumpcja prywatna, którą będzie wzmacniać dalsza poprawa na rynkach pracy.

KE opublikowała 10 lipca 2019 r. letnie prognozy gospodarcze. Według najnowszych szacunków wzrost gospodarczy w UE wyniósł 2,0% w 2018 r., w 2019 r. spadnie do 1,4%, a w przyszłym roku wzrośnie do 1,6%.

W związku z niższymi, niż oczekiwano, cenami ropy naftowej i słabszymi perspektywami gospodarczymi prognozy inflacji zasadniczej dla strefy euro oraz UE na bieżący i przyszły rok zostały obniżone o 0,1 pkt proc. Według szacunków KE inflacja w zeszłym roku w strefie euro wyniosła 1,5%, a w obecnym i w przyszłym roku wyniesie 1,3%. W UE 28 wskaźniki inflacji dla lat 2018–2020 wynoszą odpowiednio: 1,9%, 1,5% i 1,6% (w przypadku UE 27 1,8% w 2018 r. oraz 1,5% dla lat 2019 i 2020).

Zagrożenia dla perspektyw gospodarczych strefy euro wynikają z niepewnej sytuacji w gospodarce światowej. Dalsza eskalacja napięć w polityce handlowej może przedłużyć obecne spowolnienie w handlu światowym i produkcji, a w konsekwencji spowodować zakłócenia na rynkach finansowych. Istotnym zagrożeniem dla perspektyw gospodarczych zarówno dla strefy euro jak i dla UE 27 jest bezumowne wyjście Wielkiej Brytanii z UE.

Szacunki i prognozy gospodarcze dla Polski w latach 2018–2020:

- PKB: 5,1% w 2018 r., 4,4% w 2019 r., 3,6% w 2020 r.;
- inflacja (HICP): 1,2% w 2018 r., 2,1% w 2019 r., 2,7% w 2020 r.

1.2. Przegląd polityki w zakresie równoważności przepisów w dziedzinie usług finansowych w państwach trzecich

KE wydała 29 lipca br. [komunikat](#) *Equivalence in the area of financial services*. Dokument prezentuje najnowsze zmiany legislacyjne dotyczące sposobu podejmowania decyzji przez KE w sprawie uznawania rozwiązań dotyczących regulacji lub nadzoru nad systemem finansowym przyjętych przez państwa spoza Unii za równoważne z przepisami UE. W komunikacie wyjaśniono, jak zmiany w regulacjach unijnych wpłynęły na proces oceny równoważności. Ponadto w komunikacie wskazano sposób monitorowania przez KE i europejskie organy nadzoru ram regulacyjno-nadzorczych w państwach trzecich po podjęciu decyzji w sprawie równoważności. Celem monitoringu jest sprawdzenie, czy ramy regulacyjno-nadzorcze są zgodne z wymogami unijnymi. Zdaniem KE podejmowane przez UE decyzje o równoważności przepisów wspomagają integrację światowych rynków finansowych i prowadzą do zacieśniania współpracy z organami państw trzecich.

2. Rada Unii Europejskiej

2.1. Nadzwyczajne posiedzenie Rady Europejskiej, 30 czerwca – 2 lipca 2019 r.

Na nadzwyczajnym posiedzeniu, które odbyło się 30 czerwca oraz 1 i 2 lipca 2019 r. w Brukseli, przywódcy osiągnęli porozumienie dotyczące obsady najwyższych stanowisk w instytucjach UE. Szefowie państw i rządów wybrali belgijskiego polityka, od 2014 r. premiera Belgii, Charles'a Michela na nowego przewodniczącego Rady Europejskiej. Zgodnie z Traktatem o Unii Europejskiej (art. 15 ust. 5) Rada Europejska wybiera swojego przewodniczącego większością kwalifikowaną. Jego kadencja trwa 2,5 roku i może zostać powtórzona tylko raz. Kadencja nowego przewodniczącego Rady Europejskiej potrwa od 1 grudnia 2019 r. do 31 maja 2022 r. Charles Michel będzie w tym okresie przewodniczył także szczytom strefy euro.

Rada zaproponowała Ursulę von der Leyen, niemiecką polityk Unii Chrześcijańsko-Demokratycznej, minister obrony Niemiec, jako kandydatkę na przewodniczącą KE – kandydatura wymaga akceptacji przez PE¹. Rada wskazała także Josepa Borella Fontellesa jako kandydata na wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa. Formalne mianowanie wysokiego przedstawiciela przez Radę Europejską wymaga zgody nowo wybranej przewodniczącej KE.

W ocenie Rady Europejskiej Francuzka Christine Lagarde, dotychczasowa dyrektor zarządzająca Międzynarodowego Funduszu Walutowego, jest odpowiednią kandydatką na stanowisko prezesa Europejskiego Banku Centralnego (EBC). Formalna decyzja w tej sprawie zostanie podjęta na podstawie zalecenia Rady oraz po konsultacji z PE i Radą Prezesów EBC.

¹ Więcej na ten temat w [pkt 4.1.](#)

3. Rada Unii Europejskiej

3.1. Posiedzenie Rady do Spraw Gospodarczych i Finansowych

Podczas posiedzenia Rady do Spraw Gospodarczych i Finansowych (Economic and Financial Affairs Council, Ecofin) 9 lipca 2019 r. prezydencja fińska przedstawiła priorytety gospodarczo-finansowe na najbliższe pół roku. Ponadto ministrowie podsumowali negocjacje w sprawie pakietu legislacyjnego dotyczącego reformy zasobów własnych UE. Obecny system zasobów własnych miałby zostać zmieniony zgodnie z [propozycją](#) KE z maja 2018 r. przez wprowadzenie trzech nowych źródeł dochodu. Są to: wkład obliczany na podstawie ilości odpadów plastikowych nie-poddawanych recyklingowi, część dochodów z handlu uprawnieniami do emisji oraz udział w dochodach z tytułu opodatkowania przedsiębiorstw w wyniku wprowadzenia wspólnej skonsolidowanej podstawy opodatkowania przedsiębiorstw². Szacuje się, że trzy nowe rodzaje zasobów własnych zagwarantują średnio około 22 mld euro rocznie w latach 2021–2027. Stanowi to około 12% dochodów unijnego budżetu, które w innym razie musiałyby zostać pokryte ze składek państw członkowskich obliczanych na podstawie dochodu narodowego brutto.

Ponadto Rada Ecofin ostatecznie [przyjęła](#) zalecenia i opinie dla państw członkowskich w sprawie ich polityki gospodarczej³, zatrudnieniowej i fiskalnej w 2019 r., kończąc tym samym tegoroczny semestr europejski. Zalecenia omówiła w czerwcu Rada Europejska, a 8 lipca br. zatwierdziła je Rada ds. Zatrudnienia, Polityki Socjalnej, Zdrowia i Ochrony Konsumentów.

Rada Ecofin przyjęła zalecenie dla Rady Europejskiej w sprawie wyznaczenia Christine Lagarde na kandydatkę na prezesa EBC. Zalecenie stanowi formalne potwierdzenie porozumienia osiągniętego przez Radę Europejską 2 lipca w sprawie poparcia kandydatury Christine Lagarde na to stanowisko⁴. Rada Europejska powoła Christine Lagarde na prezesa EBC najprawdopodobniej w październiku, po zasięgnięciu opinii PE i Rady Prezesów EBC. Rada Prezesów EBC w opinii z 25 lipca br. nie wyraziła zastrzeżeń do mianowania Lagarde prezesem EBC ([Opinia CON/2019/28](#))⁵. Kadencja nowej prezes rozpocznie się 1 listopada 2019 r. i potrwa osiem lat bez możliwości przedłużenia.

3.2. Prezydencja fińska w Radzie Unii Europejskiej

Finlandia objęła sześciomiesięczne rotacyjne przewodnictwo w Radzie UE 1 lipca 2019 r. Będzie sprawować je po raz trzeci (poprzednio w 1999 r. i w 2006 r.). Finlandia jest drugim państwem

² Na podstawie projektu dyrektywy Rady w sprawie wspólnej skonsolidowanej podstawy opodatkowania osób prawnych (COM(2016) 683).

³ Więcej na temat zaleceń w „Przeglądzie Spraw Europejskich” z maja 2019 r.

⁴ Więcej na ten temat w [pkt 2.1](#).

⁵ Więcej na temat opinii w [pkt 5.4](#).

z tzw. tria prezydencji, czyli grupy trzech krajów, które przez 18 miesięcy ściśle ze sobą współpracują, obok Rumunii (przewodniczyła Radzie UE w I połowie 2019 r.) i Chorwacji (będzie przewodniczyć Radzie UE w I połowie 2020 r.). Motto programu prezydencji to *Zrównowazona Europa – zrównowazona przyszłość*. Priorytety prezydencji fińskiej zostały ujęte w czterech blokach tematycznych: wzmocnienie wspólnych wartości i praworządności; konkurencyjna i społecznie inkluzywna UE; UE jako światowy lider w dziedzinie klimatu; kompleksowa ochrona bezpieczeństwa obywateli. Fińska prezydencja jako pierwsza będzie realizować przyjętą przez Radę Europejską w czerwcu br. Agendę Strategiczną UE na lata 2019–2024.

4. Parlament Europejski

4.1. Wystąpienie Ursuli von der Leyen

Ursula von der Leyen zaprezentowała 16 lipca 2019 r. w PE [wytyczne polityczne](#) (*political guidelines*), w których przedstawiła priorytety KE na najbliższe pięć lat. Wytyczne uwzględniają Agendę Strategiczną na lata 2019–2024 przyjętą przez Radę Europejską oraz wyniki dyskusji z grupami politycznymi w PE.

W swoim wystąpieniu przed PE 16 lipca 2019 r. Ursula von der Leyen, kandydatka na przewodniczącą KE, przedstawiła wytyczne polityczne dla KE na nową kadencję. Określiła sześć priorytetowych obszarów, na których będzie chciała się skupić w ciągu najbliższych pięciu lat. Są to: 1) nowe unijne porozumienie na rzecz ochrony środowiska, 2) gospodarka dla obywateli, 3) Europa w erze cyfryzacji; 4) ochrona europejskiego sposobu życia, 5) silniejsza UE w świecie, 6) impuls na rzecz demokracji w Europie. PE w głosowaniu przyjął kandydaturę Ursuli von der Leyen na przewodniczącą KE.

W swoim wystąpieniu Ursula von der Leyen określiła sześć priorytetowych obszarów działań przyszłej KE pod jej przewodnictwem. Są to:

1. **Nowe porozumienie na rzecz ochrony środowiska.** Ursula von der Leyen zapowiedziała, że jej celem będzie zapewnienie neutralności klimatycznej UE do 2050 r. Zamierza także poszerzyć unijny system handlu uprawnieniami do emisji o sektor morski i ograniczyć uprawnienia przydzielane nieodpłatnie liniom lotniczym. Nowa przewodnicząca KE planuje też wprowadzenie transgranicznego podatku od emisji dwutlenku węgla. Ponadto Ursula von der Leyen zapowiedziała wdrażanie unijnej strategii dotyczącej systemu finansowego wspierającego działania UE na rzecz klimatu i zrównoważonego rozwoju, w tym przekształcenie części Europejskiego Banku Inwestycyjnego w Europejski Bank Klimatyczny. Wśród priorytetów w walce ze zmianami klimatycznymi znalazły się także: opracowanie unijnej strategii na rzecz różnorodności biologicznej i nowy plan działań w sprawie gospodarki o obiegu zamkniętym.
2. **Gospodarka dla obywateli.** Zdaniem Ursuli von der Leyen UE powinna dążyć do silnej i odpornej na szoki społecznej gospodarki rynkowej. W tym kontekście istotne jest wsparcie, kluczowego dla europejskiej gospodarki, sektora małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) i dalsze prace nad strategią unijną poświęconą MŚP. W ciągu najbliższych pięciu lat KE skoncentruje się na dokończeniu budowy unii rynków kapitałowych oraz pogłębieniu unii gospodarczej i walutowej, w tym na wdrożeniu instrumentu budżetowego wspierającego konwergencję i konkurencyjność, a także dokończeniu prac nad unią bankową i europejskim systemem ubezpieczenia depozytów. Ursula von der Leyen podkreśliła swoje zaangażowanie w pełne wdrożenie pakietu praw socjalnych i zapowiedziała, że jednym z

jej pierwszych kroków będzie zaproponowanie instrumentu prawnego zapewniającego sprawiedliwą płacę minimalną dla pracowników zatrudnionych na terenie UE. Von der Leyen zapowiedziała, że KE skoncentruje się ponadto na systemie opodatkowania w UE oraz na zapewnieniu równości płci, a także na walce z nierównościami występującymi pomiędzy regionami UE.

3. **Europa w erze cyfryzacji.** Jednym z priorytetów będzie wsparcie inwestycji w badania nad sztuczną inteligencją, zarówno w obrębie wieloletnich planów finansowych, jak i w ramach partnerstwa prywatno-publicznego. W ciągu swoich pierwszych 100 dni urzędowania Ursula von der Leyen chce zaproponować regulacje definiujące podejście UE do etycznych i kulturowych skutków wprowadzenia sztucznej inteligencji w gospodarce.
4. **Ochrona europejskiego sposobu życia** jest rozumiana jako ochrona zarówno obywateli, jak i wartości europejskich. Ursula von der Leyen oznajmiła, że popiera dodatkowy europejski mechanizm ochrony praworządności, na podstawie którego KE będzie co roku oceniać przestrzeganie zasad państwa prawa w krajach UE. W opinii przyszłej przewodniczącej KE wymóg przestrzegania zasad praworządności powinien stać się częścią nowych wieloletnich ram finansowych. Kandydatka zapowiedziała również nowy pakt dotyczący migracji, który wznowi dublińską reformę systemu azylowego⁶. Wśród priorytetów nowej KE znalazło się także bezpieczeństwo wewnętrzne obywateli UE.
5. **Silniejsza UE w świecie.** W tym obszarze Ursula von der Leyen planuje skoncentrować się na wdrożeniu porozumień handlowych z partnerami zewnętrznymi. Zapowiedziała mianowanie w tym celu dyrektora zarządzającego ds. wdrażania porozumień handlowych (Chief Trade Enforcement Officer), który będzie regularnie zdawał PE sprawozdanie z postępów w stosowaniu porozumień handlowych. W sprawach międzynarodowych nowa przewodnicząca zamierza się skoncentrować na strategii dla krajów afrykańskich, potwierdzeniu europejskiej perspektywy dla państw Bałkanów Zachodnich i wypracowaniu partnerstwa z Wielką Brytanią po brexicie. Zdaniem Ursuli von der Leyen UE potrzebuje europejskiej wspólnoty obronnej, a europejski fundusz obrony powinien zostać wzmocniony w kolejnym budżecie UE.
6. **Impuls na rzecz demokracji w Europie.** Ostatnim priorytetem są zmiany instytucjonalne prowadzące do większej demokracji w UE. W 2020 r. ma się odbyć pierwsza konferencja obywatelska poświęcona przyszłości Europy; stanie się ona forum debaty podmiotów społeczeństwa obywatelskiego, młodzieży i instytucji europejskich. Konferencja potrwa dwa lata. Ursula von der Leyen podkreśliła, że chce ścisłej współpracy między KE i PE oraz wyraziła poparcie dla przyznania PE inicjatywy ustawodawczej. KE powinna działać na rzecz zapewnienia większej przejrzystości unijnego procesu legislacyjnego oraz rewizji

⁶ Podstawę unijnego systemu azylowego stanowi rozporządzenie dublińskie z 2003 r., które określa państwo członkowskie UE odpowiedzialne za rozpatrzenie wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej.

sposobu obsadzania czołowych unijnych stanowisk. Zdaniem kandydatki system wyboru przewodniczącego KE w procesie tzw. *spitzenkandidaten*⁷ wymaga usprawnienia. Von der Leyen zapowiedziała także rozważenie koncepcji ponadnarodowych list wyborczych grupujących kandydatów do PE.

Ursula von der Leyen zapowiedziała, że wytyczne polityczne dla KE wraz z planami PE i Rady Europejskiej staną się podstawą wieloletniego programu, który w tym roku zostanie uzgodniony pomiędzy instytucjami. Będzie to pierwszy taki dokument mający na celu kompleksowe zdefiniowanie planów działań wszystkich trzech instytucji.

Ursula von der Leyen została wybrana 16 lipca br. przez PE na przewodniczącą KE kadencji 2019–2024. Będzie pierwszą w historii kobietą sprawującą ten urząd. Za jej nominacją głosowało 383 posłów, przeciw 327, a 22 wstrzymało się od głosu. Nowa KE pod przewodnictwem Ursuli von der Leyen powinna rozpocząć prace 1 listopada br.

⁷ Proces wyboru tzw. głównych kandydatów (*spitzenkandidaten*) to koncepcja wprowadzona w 2014 r., dzięki której obywatele UE mieli mieć większy wpływ na wybór przewodniczącego KE. Przed wyborami do PE europejskie ugrupowania polityczne wyznaczają kandydatów na stanowisko szefa KE. Podczas kampanii wyborczej główni kandydaci przedstawiają programy i wizję przyszłości Europy oraz biorą udział w debatach. Ostatecznie kandydat na przewodniczącego KE jest nominowany przez Radę Europejską i musi zostać zaakceptowany przez PE.

5. Europejski Bank Centralny

5.1. Decyzje i rekomendacje w sprawie krótkoterminowej stopy €STR

Dnia 11 lipca br. EBC [poinformował](#) o ustaleniu technicznych aspektów nowej, krótkoterminowej stopy €STR, w tym procedury jej wyznaczania. Zdecydowano, że od 2 października 2019 r. stopa €STR będzie ogłaszana o godzinie 8:00 czasu środkowoeuropejskiego, a w przypadku wykrycia błędu przekraczającego 2 punkty bazowe, zostanie zweryfikowana i ponownie podana o godzinie 9:00. Stopa €STR będzie publikowana na stronie internetowej EBC, za pomocą platformy rozpowszechniania informacji rynkowej EBC oraz bazy danych EBC Statistical Data Warehouse.

Rada Prezesów EBC [przyjęła](#) także wytyczne EBC/2019/19 w sprawie €STR, określające zadania EBC i krajowych banków centralnych w procedurach ustalania stopy krótkoterminowej €STR. Więcej szczegółów technicznych dotyczących €STR zostanie udostępnionych we wrześniu.

Grupa robocza w sprawie stopy procentowej nieobciążonej ryzykiem⁸ [opublikowała](#) 16 lipca br. [rekomendacje](#) dotyczące planu działania odnośnie do skutków prawnych planowanego przejścia ze stopy EONIA na stopę €STR. Zgodnie z majowymi zapowiedziami grupa zarekomendowała nowy sposób kalkulacji stopy EONIA – od 2 października miałyby być równa wartości stopy €STR powiększonej o spread w wysokości 8,5 punktu bazowego. Grupa zarekomendowała także uczestnikom rynku, by od 2 października br. zaprzestali zawierania kontraktów opartych na stopie EONIA jako stopie referencyjnej oraz wprowadzili odpowiednie zmiany w istniejących kontraktach, których termin zapadalności wykracza poza grudzień 2021 r., na kiedy zaplanowano zakończenie stosowania stopy EONIA.

5.2. Wyniki lipcowego badania akcji kredytowej banków strefy euro

EBC [opublikował](#) 23 lipca 2019 r. wyniki lipcowego badania akcji kredytowej banków strefy euro. Badanie dotyczy zmian, które zaszły w ich polityce kredytowej w drugim kwartale br., oraz oczekiwanych zmian w trzecim kwartale. Zostało przeprowadzone między 17 czerwca a 2 lipca 2019 r. i uczestniczyły w nim 144 banki.

Warunki, na których banki udzielały kredytów przedsiębiorstwom, zostały zaostrzone w drugim kwartale, natomiast nie zmieniły się warunki udzielania kredytów mieszkaniowych gospodarstwom domowym oraz kredytów konsumenckich. Wewnętrzne bankowe standardy udzielania

⁸ Grupa składa się z przedstawicieli prywatnego sektora finansowego. Została założona przez EBC, KE, Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych oraz belgijski Urząd Nadzoru Usług Finansowych i Rynków Finansowych. Te cztery instytucje uczestniczą w pracach grupy ze statusem obserwatora.

kredytów pomimo oczekiwanego złagodzenia zostały zastrzone w odniesieniu do kredytów udzielanych przedsiębiorstwom (5%⁹) oraz kredytów konsumenckich (4%).

Banki oczekują złagodzenia warunków udzielania kredytów konsumenckich w trzecim kwartale. Warunki dotyczące pozostałych kategorii kredytowych powinny pozostać bez zmian.

5.3. Decyzje w sprawie polityki pieniężnej

Podczas [posiedzenia](#) 25 lipca 2019 r. Rada Prezesów EBC ponownie zadecydowała o pozostawieniu stóp procentowych na niezmiennym poziomie. Wynoszą one:

- 0,00% – stopa procentowa podstawowych operacji refinansujących,
- 0,25% – stopa kredytu w banku centralnym,
- -0,40% – stopa depozytu w banku centralnym na koniec dnia.

Podczas konferencji prasowej Mario Draghi [zaznaczył](#), że Rada Prezesów nadal oczekuje, że podstawowe stopy procentowe EBC pozostaną na obecnym poziomie co najmniej do pierwszego półrocza 2020 r., a przynajmniej tak długo, jak długo będzie istniała potrzeba wspierania dalszego stabilnego zbliżania się inflacji do docelowego poziomu w średnim okresie.

EBC zamierza nadal w całości reinwestować spłaty kapitału z tytułu zapadających papierów wartościowych nabytych w ramach programu skupu aktywów, który zakończył się z końcem 2018 r. Reinwestycje te będą prowadzone dłuższy czas po tym, jak EBC zacznie podnosić stopy procentowe, i tak długo, jak długo będzie to konieczne do utrzymania korzystnych warunków płynnościowych i zdecydowanie łagodnej polityki pieniężnej.

W związku z utrzymywaniem się odnotowanych i prognozowanych stóp inflacji poniżej celu inflacyjnego Rada Prezesów postanowiła przeanalizować działania służące zachowaniu jego symetrii. W sytuacji, kiedy średniookresowe perspektywy inflacji nie będą zgodne z celem, EBC jest gotowy dostosować dostępne narzędzia, wspomagając stabilne dążenie inflacji do celu. Rada Prezesów zleciła komitetom Eurosystemu przeanalizowanie różnych rozwiązań, w tym sposobów wzmocnienia zapowiedzi *forward guidance* dotyczącej głównych stóp procentowych, jak również zbadanie środków łagodzących, takich jak opracowanie kilkupoziomowego systemu oprocentowania rezerw, oraz wariantów skali i struktury potencjalnego nowego skupu aktywów netto¹⁰.

5.4. Opinia EBC w sprawie mianowania przyszłego Prezesa EBC

Rada Prezesów EBC [wydała](#) 25 lipca br. opinię w sprawie zalecenia Rady UE dotyczącego mianowania przyszłego prezesa EBC. Rada Prezesów nie zgłosiła zastrzeżeń do kandydatury Christine

⁹ Różnica między odsetkiem banków w badanej próbie, które zastrzyły warunki kredytowania, a odsetkiem banków, które je złagodziły.

¹⁰ Na podstawie transkrypcji konferencji prasowej po posiedzeniu Rady Prezesów EBC w dniu 25 lipca 2019 r., [dostępnej na stronie internetowej EBC](#).

Legarde na to stanowisko. Po wydaniu opinii przez EBC i PE nowego prezesa mianuje Rada Europejska. Christine Legarde zajmie miejsce Mario Draghiego po zakończeniu jego ośmioletniej kadencji, która upływa 31 października br.

5.5. Informacja w sprawie fałszerstw banknotów euro

EBC [opublikował](#) 26 lipca br. informację dotyczącą liczby fałszerstw banknotów. W pierwszej połowie tego roku z obiegu wycofano około 251 tys. fałszywych banknotów, z czego ok. 80% stanowiły banknoty o nominałach 20 i 50 euro. Liczba wycofanych fałszyfikatów zmniejszyła się w porównaniu z drugim półroczem 2018 r. o 4,2% i o 16,6% w stosunku do pierwszego półrocza poprzedniego roku. Większość (97,2%) sfalszowanych banknotów wykryto w krajach strefy euro.

5.6. Publikacja aktów prawnych dotyczących ukierunkowanych dłuższych operacji refinansujących (TLTRO)

EBC [opublikował](#) 29 lipca br. akty prawne dotyczące ukierunkowanych dłuższych operacji refinansujących (*targeted longer-term refinancing operations, TLTRO*). Są to: decyzja z 22 lipca br. (ECB/2019/21) definiująca warunki uczestnictwa i inne aspekty operacyjne dotyczące TLTRO III wraz z orientacyjnym harmonogramem oraz wzorami sprawozdań dla uczestników programu, a także decyzja z 22 lipca br. (ECB/2019/22) zmieniająca decyzję ECB/2016/10 wprowadzającą zmianę w możliwych terminach dobrowolnych spłat w ramach TLTRO II w celu kalkulacji limitów w ramach przystępowania do TLTRO III.

5.7. Opinie EBC na temat projektów krajowych i unijnych regulacji w zakresie bankowości centralnej i rynków finansowych

W ramach konsultacji projektów krajowych oraz unijnych aktów prawnych EBC opublikował w lipcu br. następujące [opinie](#):

- w sprawie projektowanych chorwackich przepisów prawnych, które mają zostać przyjęte w celu ustanowienia ścisłej współpracy między Europejskim Bankiem Centralnym a Hrvatska narodna banka (CON/2019/25),
- w sprawie słoweńskiego projektu regulacji dotyczącej wypłaty rekompensat na rzecz niekwalifikowanych posiadaczy podporządkowanych obligacji oraz mniejszościowych akcjonariuszy banków, których większościowym udziałowcem była Republika Słowenii i które były przedmiotem nadzwyczajnych środków wprowadzonych przez Banka Słowenije (CON/2019/26),
- w sprawie kolejnego projektu regulacji słoweńskiej dotyczącej przewalutowania kredytów we frankach szwajcarskich (CON/2019/27),
- Rady Prezesów EBC w sprawie zalecenia Rady dotyczącego mianowania Prezesa EBC (CON/2019/28).

5.8. Zakończenie wszechstronnej oceny sześciu banków bułgarskich

EBC [opublikował](#) 26 lipca 2019 r. wyniki wszechstronnej oceny sześciu banków bułgarskich. Jest to kolejny krok na drodze do nawiązania bliskiej współpracy pomiędzy EBC i bankiem

centralnym Bułgarii. Wszelchstronna ocena pozwala zweryfikować, czy banki dysponują wystarczającym kapitałem i są odporne na szoki finansowe. Badanie to zwykle składa się z dwóch grup zadań: przeglądu jakości aktywów oraz testu warunków skrajnych. Taki tryb postępowania przyjęto też w przypadku banków bułgarskich. Przeglądu jakości aktywów dokonano na dzień 31 grudnia 2018 r., a test warunków skrajnych zakładał hipotetyczny scenariusz bazowy i scenariusz szokowy w latach 2019–2021. Do identyfikacji potrzeb kapitałowych na potrzeby przeglądu jakości aktywów oraz bazowego scenariusza testu warunków skrajnych przyjęto – tak jak we wcześniejszych badaniach – progowe wartości wskaźnika kapitału podstawowego Tier I (CET 1) na poziomie 8%, a w przypadku scenariusza szokowego na poziomie 5,5%. Oceną objęto następujące instytucje: UniCredit Bulbank AD, DSK Bank EAD, United Bulgarian Bank AD, First Investment Bank AD, Central Cooperative Bank AD oraz Investbank AD. W przypadku czterech z nich (UniCredit Bulbank AD, DSK Bank EAD, United Bulgarian Bank AD oraz Central Cooperative Bank AD) nie odnotowano braków kapitałowych. Badanie wykazało natomiast, że Investbank AD i First Investment Bank AD w obydwu scenariuszach nie osiągnęły wymaganych minimalnych wartości wskaźnika CET 1. Ponadto First Investment Bank AD nie spełnił wymagań co do minimalnej wartości wskaźnika CET 1 wyznaczonej na potrzeby przeglądu jakości aktywów. Władze Bułgarii zobowiązały się do podjęcia stosownych działań.

6. Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego

6.1. Raport w sprawie sektora pozabankowych instytucji finansowych w UE

Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego (European Systemic Risk Board, ESRB) opublikowała 17 lipca 2019 r. kolejną edycję [raportu](#) na temat sektora pozabankowych instytucji finansowych w UE (*EU Non-Bank Financial Intermediation Risk Monitor*)¹¹. W raporcie m.in. wskazano, że:

- Od 2008 r. w UE zmniejszyła się rola kredytu bankowego jako źródła finansowania przedsiębiorstw, a jednocześnie wzrosło znaczenie innych źródeł finansowania, takich jak dłużne papiery wartościowe i emisje akcji.
- Otoczenie niskich stóp procentowych zachęciło niektóre pozabankowe instytucje finansowe do podejmowania większego ryzyka w poszukiwaniu wyższych stóp zwrotu. Instrumenty o wyższym ryzyku są z reguły mniej płynne, dlatego niezbędne jest monitorowanie ryzyka płynności wynikającego z ekspozycji pozabankowych instytucji finansowych na tego rodzaju instrumenty.
- Obserwuje się narastanie dźwigni stosowanej przez fundusze hedgingowe.
- Z uwagi na siłę powiązań między instytucjami sektora pozabankowego istnieje potrzeba monitorowania skali tych powiązań (w tym transgranicznych) i ryzyka wystąpienia efektu domina w różnych sektorach systemu finansowego, a także pomiędzy sektorami.
- Sektor pozabankowy stanowi ważne źródło finansowania hurtowego dla banków.
- Wielokrotne wykorzystanie zabezpieczenia finansowego w transakcjach instrumentami pochodnymi i transakcjach finansowania papierów wartościowych tworzy łańcuchy pośrednictwa, które mogą stać się kanałami rozprzestrzeniania szoków dla płynności finansowej wśród uczestników rynku.
- Brak szczegółowych danych utrudnia ocenę i monitorowanie ryzyka systemowego wynikającego z działalności pozabankowych instytucji finansowych.

6.2. Raport roczny z działalności w 2018 r.

W opublikowanym 29 lipca br. [raporcie](#) ESRB przedstawiła sprawozdanie z działalności, obejmujące okres od 1 kwietnia 2018 r. do 31 marca 2019 r. ESRB w dalszym ciągu ściśle monitorowała źródła ryzyka systemowego dla systemu finansowego w UE. Cztery główne czynniki ryzyka nie zmieniły się od poprzedniego roku. Są to: i) przeszacowanie premii za ryzyko na światowych rynkach finansowych; ii) zagrożenia dla niektórych pozycji bilansowych instytucji finansowych; iii) obawy o zdolność do obsługi zadłużenia przez sektor publiczny i prywatny oraz iv) zagrożenia w sektorze funduszy inwestycyjnych i wynikające z działalności równoległego sektora bankowego (*shadow banking*).

Na podstawie wyżej wymienionych czynników ryzyka ESRB opracowała scenariusze szokowe na potrzeby przeprowadzanych w 2019 r. ogólnoeuropejskich testów warunków skrajnych kontra-

¹¹ W poprzednich latach materiał ten publikowany był pod tytułem *EU Shadow Banking Monitor*.

hentów centralnych oraz funduszy emerytalnych. Scenariusz z testów funduszy emerytalnych zostanie wykorzystany także przez Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych do przygotowywania wytycznych mających na celu określenie wspólnych parametrów referencyjnych dla testów warunków skrajnych przeprowadzanych przez fundusze rynku pieniężnego.

ESRB w raporcie rocznym (za okres od 1 kwietnia 2018 r. do 31 marca 2019 r.) przedstawiła główne obszary swoich działań. Zwrócono uwagę na to, że ESRB przeprowadzała analizy źródeł ryzyka systemowego dla systemu finansowego w UE, współpracowała przy przygotowywaniu ogólnoeuropejskich testów warunków skrajnych oraz monitorowała stosowanie instrumentów makroostrożnościowych przez państwa członkowskie, jak również oceniła wdrożenie swoich zaleceń.

W odniesieniu do sektora bankowego ESRB kontynuowała analizy wpływu wprowadzenia Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej 9 (MSSF 9) na stabilność finansową. Analizowała też czynniki powodujące systemowo istotny wzrost poziomu kredytów zagrożonych. Z kolei w przypadku sektora pozabankowego ESRB rozważała możliwości wzmocnienia ram polityki makroostrożnościowej wobec sektora ubezpieczeń oraz dokonała przeglądu skutków połączeń interoperacyjnych między kontrahentami centralnymi dla stabilności finansowej.

ESRB kontynuowała ponadto monitorowanie stosowania instrumentów makroostrożnościowych przez państwa członkowskie. Stwierdzono, że w 2018 r. podjęto znacznie więcej działań makroostrożnościowych niż w 2017 r., a większość z nich zastrzała politykę makroostrożnościową. Najczęściej korzystano z antycyklicznego bufora kapitałowego, bufora ryzyka systemowego i limitów DSTI (*debt service-to-income*). ESRB wydała również zalecenia dotyczące odwzajemniania instrumentów makroostrożnościowych wprowadzonych w Belgii, Szwecji, Francji oraz Estonii.

W okresie, którego dotyczy sprawozdanie, ESRB przeprowadzała także ocenę wdrożenia swoich trzech zaleceń. W przypadku zalecenia w sprawie funduszy rynku pieniężnego propozycja rozporządzenia przedstawiona przez KE została oceniona jako w dużej części zgodna z zaleceniami ESRB (*largely compliant*). Stopień implementacji zalecenia w sprawie wytycznych dotyczących ustalania wskaźników bufora antycyklicznego w większości państw oceniono jako w pełni zbieżny z zaleceniem ESRB (*fully compliant*). W dalszym ciągu trwa natomiast analiza wdrożenia zaleceń w sprawie oceny skutków transgranicznych oraz dobrowolnej wzajemności środków polityki makroostrożnościowej.

7. Europejski Urząd Nadzoru Bankowego

7.1. Opinia w sprawie planów przedłużenia przez władze fińskie obowiązywania instrumentu makroostrożnościowego wprowadzonego zgodnie z art. 458 CRR

EBA opublikował 30 lipca br. [opinie](#) w sprawie planów przedłużenia przez władze fińskie obowiązywania instrumentu makroostrożnościowego wprowadzonego w 2017 r. w trybie przewidzianym w art. 458 CRR. O planach tych EBA został poinformowany 28 czerwca br., a zgodnie z CRR ma obowiązek przedstawić swoją opinię w ciągu miesiąca od otrzymania notyfikacji.

Fiński urząd nadzoru finansowego podjął decyzję o przedłużeniu o rok obowiązywania wprowadzonej w 2017 r. minimalnej średniej wagi ryzyka w wysokości 15% dla ekspozycji detalicznych zabezpieczonych hipotecznie na nieruchomościach mieszkaniowych. Wymóg ten obowiązuje banki stosujące metodę wewnętrznych ratingów. Decyzja została podjęta w związku z utrzymaniem się czynników ryzyka, które były podstawą wprowadzenia instrumentu w 2017 r. (m.in. wysoki poziom zadłużenia fińskich gospodarstw domowych oraz rosnące ceny nieruchomości). Na ryzyko na rynku nieruchomości mieszkaniowych w Finlandii zwracała uwagę ESRB w swoim ostrzeżeniu przyjętym we wrześniu 2016 r. (ESRB/2016/08)¹².

Biorąc pod uwagę informacje przedstawione przez władze fińskie, EBA potwierdza istnienie w Finlandii ryzyka systemowego związanego z mieszkaniowymi kredytami hipotecznymi oraz zadłużeniem gospodarstw domowych z tego tytułu. EBA nie zgłasza sprzeciwu wobec planowanego przedłużenia obowiązywania minimalnej średniej wagi ryzyka.

7.2. Opinia w sprawie planów wprowadzenia przez władze estońskie instrumentu makroostrożnościowego zgodnie z art. 458 CRR

Bank Estonii poinformował 15 kwietnia br. EBA o planach wprowadzenia, w trybie przewidzianym w art. 458 CRR, minimalnej średniej wagi ryzyka w wysokości 15% dla portfela kredytów hipotecznych w odniesieniu do banków stosujących metodę wewnętrznych ratingów. W [opinii](#), przyjętej w maju br. przez Radę Organów Nadzoru i przekazanej KE, Urząd stwierdził, że przedstawione przez Bank Estonii uzasadnienie nie wystarczy, by uznać planowane działanie za odpowiednie do ograniczenia zidentyfikowanego ryzyka.

KE poinformowała Bank Estonii, że uznała zgłoszenie za niekompletne, ponieważ nie zawierało wszystkich informacji wymaganych do stwierdzenia, iż proponowany środek jest zgodny z wymogami art. 458 CRR. Po uzyskaniu od Banku Estonii dodatkowych informacji KE przekazała je EBA z prośbą o zmianę lub potwierdzenie pierwotnej opinii. W opublikowanym 31 lipca br. [piśmie](#) do KE Urząd podtrzymał swoją wcześniejszą opinię w tej sprawie.

¹² Więcej na temat ostrzeżeń ESRB w sprawie rodzajów ryzyka związanych z rynkiem nieruchomości mieszkaniowych w „Przeglądzie Spraw Europejskich” z listopada 2016 r.

8. Inne

8.1. List intencyjny Chorwacji w sprawie przystąpienia do europejskiego mechanizmu kursów walutowych (ERM II)

Dnia 4 lipca 2019 r. Chorwacja skierowała [list](#) intencyjny do państw członkowskich strefy euro, Danii i instytucji UE, w którym wyraziła zamiar przystąpienia do europejskiego mechanizmu kursów walutowych (ERM II)¹³. Jest to pierwszy formalny krok w procedurze przystępowania do ERM II, co jest niezbędne do wprowadzenia euro jako oficjalnej waluty krajowej. Jednocześnie Chorwacja przekazała plan działania szczegółowo określający reformy niezbędne do wdrożenia przed przystąpieniem do ERM II. Chorwacja mogła rozpocząć starania o przyjęcie do ERM II dzięki znacznym postępom w zmniejszaniu zaburzeń równowagi makroekonomicznej, do czego przyczyniło się wiele czynników, takich jak ożywienie gospodarcze, rosnący eksport, malejące bezrobocie, stałe dostosowanie fiskalne oraz gwałtowny spadek zadłużenia zagranicznego. W liście intencyjnym Chorwacja zobowiązała się do wdrożenia reform w sześciu obszarach: 1) dalszego wzmocnienia nadzoru nad systemem bankowym przez ustanowienie bliskiej współpracy między chorwackim bankiem centralnym a EBC; 2) wzmocnienia ram polityki makroostrożnościowej; 3) wzmocnienia metod przeciwdziałania praniu brudnych pieniędzy; 4) modernizacji systemu gromadzenia, przetwarzania i publikowania danych statystycznych; 5) poprawy zarządzania w sektorze publicznym oraz 6) zmniejszenia obciążeń administracyjnych i finansowych gospodarki. Chorwacja rozpoczęła już realizację niektórych z wyżej wymienionych działań, a pozostałe zamierza wdrożyć do połowy 2020 r. Przystąpienie Chorwacji do ERM II będzie możliwe po uzyskaniu pozytywnej oceny ze strony instytucji UE.

8.2. Ocena gospodarki Hiszpanii

W opublikowanym 5 lipca br. [raporcie](#) KE i EBC przedstawiły wnioski z misji oceny gospodarki Hiszpanii w ramach nadzoru prowadzonego po zakończeniu programu dostosowań makroekonomicznych od stycznia 2014 r. (*post-programme surveillance*, PPS). Wizyta przedstawicieli unijnych instytucji w Madrycie miała miejsce w dniach 7–8 maja br.¹⁴

W raporcie skoncentrowano się na sytuacji sektora bankowego w Hiszpanii, który, zdaniem autorów, cechuje ogólnie dobra zyskowność, płynność i stopień kapitalizacji, mimo że w porównaniu z innymi państwami UE o podobnej wielkości poziom kapitału jest dość niski.

Hiszpańskim bankom udało się obniżyć poziom kredytów zagrożonych (*non-performing loans*, NPLs) w 2018 r. i w pierwszym kwartale 2019 r. W grudniu 2018 r. odsetek NPLs zmalał rok do

¹³ W dniu 27 maja 2019 r. Chorwacja przedłożyła wniosek o nawiązanie ścisłej współpracy między Narodowym Bankiem Chorwacji a EBC.

¹⁴ Więcej o oświadczeniu wydanym przez EBC i KE na temat misji w Hiszpanii w „Przeglądzie Spraw Europejskich” z maja–czerwca 2019 r.

roku z 4,5% do 3,7% wszystkich kredytów, ale nadal przekracza unijną średnią (3,2%). Przedstawiciele KE i EBC zwrócili także uwagę na dokończenie procesu prywatyzacji banku Bankia, co wzmocni hiszpański sektor bankowy.

Ponadto wskazano, że stabilny wzrost gospodarki Hiszpanii (w 2018 r. PKB kraju wzrosło o 2,6%) oraz postępujące zmiany na rynku pracy (tworzenie nowych miejsc pracy) wpływają na korektę nierównowag makroekonomicznych. Wyniki raportu potwierdzają, że zagrożenie zaprzestania spłaty otrzymanego przez Hiszpanię wsparcia finansowego pozostaje bardzo niskie. Kolejną ocenę gospodarki Hiszpanii w ramach PPS zaplanowano na jesień 2019 r.

8.3. Sprawozdanie Europejskiego Trybunału Obrachunkowego dotyczące ogólnounijnych testów warunków skrajnych sektora bankowego

Opublikowane 10 lipca br. przez Europejski Trybunał Obrachunkowy (ETO) [sprawozdanie zawierające](#) wyniki kontroli dotyczącej przeprowadzania przez EBA w 2018 r. ogólnounijnych testów warunków skrajnych sektora bankowego.

Zdaniem ETO pomimo ograniczonych zasobów kadrowych EBA zapewnił koordynację prac nad testami, które przeprowadzono zgodnie z harmonogramem. Trybunał zwrócił jednak uwagę, że w EBA kluczowe decyzje podejmują przedstawiciele krajowych organów nadzoru i w rezultacie w toku projektowania i przeprowadzania testu warunków skrajnych w niewystarczającym stopniu uwzględniono perspektywę ogólnounijną. Ponadto w europejskich testach warunków skrajnych banki same obliczają swoje wyniki w ramach scenariusza szokowego zgodnie z metodyką zatwierdzoną przez EBA (tzw. podejście *bottom-up*). ETO stwierdził, że weryfikację jakości rezultatów powierzono w dużej mierze krajowym organom nadzoru, a Urząd nie korzystał z przysługujących mu uprawnień do przeprowadzania bezpośredniej kontroli. Ograniczał się do zainicjowania testów warunków skrajnych, opracowywania metodyki na potrzeby tych testów oraz ich ogólnego koordynowania. W sprawozdaniu stwierdzono, że EBA nie ma obecnie zasobów niezbędnych do sprawowania pełnego nadzoru nad przeprowadzaniem testów.

ETO stwierdził również, że przyjęte założenia scenariusza szokowego nie były wystarczająco dokładne. Zakwestionował także przyjęcie znacznego zróżnicowania siły szoku – część krajów o słabszej gospodarce poddano mniejszemu szokowi, przez co miał on niewielki wpływ na banki w tych krajach. ETO zauważył ponadto, że nie wszystkie banki podatne na zagrożenia zostały objęte testem – wyłączono np. niektóre banki podlegające restrukturyzacji.

Według ETO publikacje EBA dotyczące testów zapewniły wysoką przejrzystość, gdyż udostępniono w nich duże ilości danych na temat banków. Nie zawierały jednak istotnych informacji o wymogach kapitałowych wobec poszczególnych banków ani o liczbie banków, które nie spełniłyby tych wymogów w warunkach skrajnych.

Biorąc pod uwagę wnioski z badania, ETO skierował do EBA i KE szereg zaleceń mających na celu zagwarantowanie większej wiarygodności testów warunków skrajnych. EBA powinien m.in.:

wzmocnić kontrolę nad przebiegiem testu warunków skrajnych; dobierając banki do testu warunków skrajnych, brać pod uwagę nie tylko ich wielkość, ale także podatność na zagrożenia i znaczenie systemowe; należy uwzględnić ryzyko, którego źródłem jest sam system finansowy UE, oraz publikować minimalne wymogi kapitałowe dla poszczególnych banków. ETO zalecił KE, aby w ramach następnego przeglądu rozporządzenia w sprawie EBA przeanalizowała strukturę zarządczą Urzędu.

Zapowiedzi wydarzeń we wrześniu 2019 r.

Data	Wydarzenie
12 września	posiedzenie Rady Prezesów EBC z decyzją w sprawie polityki pieniężnej
13–14 września	nieformalne posiedzenie Rady Ecofin
16–19 września	sesja plenarna PE
25 września	posiedzenie Rady Prezesów EBC bez decyzji w sprawie polityki pieniężnej

Wykaz skrótów

CET 1	<i>common equity Tier 1</i> , kapitał podstawowy Tier 1
CRR	Capital Requirements Regulation, Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012
DSTI	<i>debt service-to-income</i> , współczynnik kosztów obsługi zadłużenia do bieżącego dochodu
EBA	European Banking Authority, Europejski Urząd Nadzoru Bankowego
EBC	Europejski Bank Centralny
Ecofin	Economic and Financial Affairs Council, Rada do Spraw Gospodarczych i Finansowych
EDIS	European Deposit Insurance Scheme, europejski system ubezpieczenia depozytów
EIOPA	European Insurance and Occupational Pensions Authority, Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych
EONIA	<i>euro overnight index average</i> , referencyjna stopa międzybankowych operacji depozytowych typu O/N na rynku pieniężnym strefy euro
ERM II	Exchange Rate Mechanism, mechanizm kursów walutowych
ESRB	European Systemic Risk Board, Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego
ETO	Europejski Trybunał Obrachunkowy
HICP	<i>harmonised index of consumer prices</i> , zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych
KE	Komisja Europejska

MSSF 9	International Financial Reporting Standard 9, Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 9
MŚP	małe i średnie przedsiębiorstwa
NPLs	<i>non-performing loans</i> , kredyty zagrożone
PKB	produkt krajowy brutto
PPS	<i>post-programme surveillance</i> , nadzór po zakończeniu programu dostosowań gospodarczych
RWA	<i>risk-weighted assets</i> , aktywa ważone ryzykiem
TLTRO	<i>targeted longer-term refinancing operations</i> , ukierunkowane dłuższe operacje refinansujące
UE	Unia Europejska

www.nbp.pl

